

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Mfv. III.10.374/2014/4.szám

A Kúria a dr. Szakály Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek az ügyvéd által képviselt Országos Egészségbiztosítási Pénztár alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 1.M.59/2013. szám alatt indított - amely perbe a felperes pernyertessége érdekében a jogtanácsos által képviselt Zrt. beavatkozott - és másodfokon a Zalaegerszegi Törvényszék 2014. február 21-én kelt 1.Mf.21.148/2013/5. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Zalaegerszegi Törvényszék 1.Mf.21.148/2013/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 20.000 (húszezer) forint + ÁFA felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a magyar államnak külön felhívásra 261.400 (kettőszázhatvanegyezer-négyszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

Az alperes G. V. biztosított 2012. január 21. napján bekövetkezett üzemi balesetével összefüggésben felmerült egészségbiztosítási ellátások megtérítése címén 2.614.222 forint megfizetésére kötelezte a felperest a 2013. január 11-én kelt 45-20-01/2013. számú fizetési meghagyásban a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 68. § (1) és (2) bekezdése, a Ptk. 339. § (1) bekezdése, a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban:

Kkt.) 34. § (1) bekezdése és (5) bekezdése, valamint a helyi közutak kezelésének szakmai szabályairól szóló 5/2004.(I.28.) GKM rendelet (a továbbiakban: R.) 3.3.1. és 3.3.2. pontjai alapján.

Az elsőfokú bíróság a felperes által előterjesztett, a fizetési meghagyás hatályon kívül helyezésére irányuló keresetet elutasította. Az ítéleti tényállás szerint a Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint megrendelő vállalkozási szerződést kötött a felperessel, mint vállalkozóval. A felperes vállalta, hogy a vállalkozási szerződés mellékletében szereplő közterületeken (buszmegállók, járdák, lépcsők) meghatározott ütemezésben végzi a hóeltakarítást és a síkosságmentesítést, az ügyeleti rendszert a téli felkészülési terv szerint felállítja és végzi. Vállalta, hogy a perbeli járdaszakaszon a munkálatokat a riasztástól számított két órán belül megkezdi és folyamatosan takarítja, a közlekedési feltételek állandó biztosítása mellett a síkosság megszűnéséig, illetve a hó eltakarításáig.

2012. január 21. napján G. V. gyalogosan tartott a munkahelyére reggel 5 óra 30 perc körüli időben, amikor a G. út keleti oldala mellett lévő járda Cs. S. utca és B. út közötti szakaszán, annak havas és jeges felületén elcsúszott, a baleset következtében a jobb boka és lábszárcsont törés sérülést szenvedett. A hajnali hőmérséklet 0 fok alatti, a levegő párás, az út nedves volt, 4 óra 15 perctől hódara hullott kb. negyed órán át. A KPM már 2012. január 20-án 20 óra 45 perckor elrendelte a síkosságmentesítést, a felperes csupán 2012. január 21-én 6 óra 20 perckor adott ki riasztást és 7.00 órakor kezdte meg a síkosságmentesítést.

Az elsőfokú bíróság az Ebtv. 68. § (1) és (2) bekezdése, a Ptk. 339. § (1) bekezdése, a Kkt. 33. § (1) bekezdése és az R. 3.3.1. és 3.3.2. pontja rendelkezéseire utalással a lefolytatott bizonyításból arra a következtetésre jutott, hogy a felperes annak ellenére, hogy a baleset előtti napon is párás volt a levegő, a hőmérséklet 0 fok alatt volt, a síkosságmentesítésről nem gondoskodott - csak a 4 óra 15 perctől 4 óra 30 percig tartó hódara esését követően - a 6 óra 20 perces riasztás után 7 órától intézkedett a síktalanítás érdekében. Nem fogadta el a bíróság a felperes érvelését arra vonatkozóan, hogy a csekély mennyiségű csapadékra tekintettel a riasztás időben történt volna. A bíróság kiemelt súllyal fogadta el a sérült és D. Gy. mentőápoló tanúvallomását, akik a járda jeges, hóval borított csúszás voltát a hóeltakarítás és síkosságmentesítés hiányát bizonyították. A bíróság megállapította, hogy a fizetési meghagyás jogszerűen került kibocsátásra.

A felperes eljárásjogi hibákra történő hivatkozását a bíróság az 1/2011.(V.9.) KK véleményre figyelemre nem fogadta el, megállapítva, hogy az eljárási szabálysértés az ügy érdemére nem

hatott ki.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta annak helyes indokaira tekintettel. A másodfokú bíróság kiemelte, hogy az eljárási hiba (ügyintézési határidő túllépése) az ügy érdemére nem hatott ki, mivel az ügyintézési határidő nem jogvesztő és a felperes sem szolgáltatott bizonyítékot arra, hogy az ügyintézési határidő túllépése számára bizonyítási nehézséget okozott volna. Megállapította a másodfokon eljáró bíróság, hogy a munkaügyi bíróság a bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdése rendelkezésének megfelelően értékelte, a felperes mulasztása és a baleset közötti okozati összefüggés megállapítható volt. Az ítéleti érvelés szerint a felperes nem bizonyította, hogy úgy járt volna el, ahogy az az adott helyzetben elvárható, ezért a felelősség alól nem mentesülhet.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése és keresetének megfelelő döntés meghozatalát, a fizetési kötelezettség alóli mentesítését kérve az Ebtv. végrehajtásáról szóló 217/1997.(XII.1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ebtv.vhr.) 49. § (4) bekezdése, a Pp. 206. § (1) bekezdése megsértésére hivatkozva. A felperes érvelése szerint az eljáró bíróságok tévesen állapították meg, hogy az alperes határidő túllépése az ügy érdemére nem hatott ki, mivel a jogszabálysértés következtében a közigazgatási szerv határozatát határidőn túl hozta meg, így joghatás kiváltására nem volt alkalmas. A felperes felülvizsgálati érvelése szerint a bíróságok kirívóan okszerűtlenül értékelték, mérlegelték a bizonyítékokat, így helytelen következtetésre jutottak. A bíróságok tévesen értelmezték a 46/2004.(XII.3.) Önk. rendelet 4. § és 12. § (1) bekezdését, amelyek szerint a felperes csak a riasztástól számított két órán belül volt köteles megkezdeni a síkosságmentesítést. Az időjárási viszonyok nem indokolták a korábbi riasztást. A bíróságok a tanúk vallomásait egyoldalúan értékelték, a tanúk csupán a hódara miatti csúszósságot említették, G. V. balesetének körülményeiről nem bírtak tudomással. A felperes hivatkozott arra, hogy az alperes és a bíróságok is iratellenesen állapították meg, hogy a felperes tisztántartási kötelezettségének nem megfelelően vagy késedelmesen tett eleget, amelyből eredő hiányosságok vezettek G. V. sérüléseihez. A felperes álláspontja szerint úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, és eljárása az R. 3.3.2. pontjában írtaknak megfelelő volt. A felperes vitatta a bíróságok megállapításainak megalapozottságát a KPM riasztása és a síkosságmentesítése körében, bizonyítás hiányában. A felperes álláspontja szerint körülmények között, a tőle elvárható gondosságot tanúsítva, a szakmai szabályok, a jogszabályok és a vállalkozói szerződés betartásával járt el.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet

hatályában való fenntartását és a felperes költségeiben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a bíróságok a tényállást a bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapították meg, melyből helyes következtetés levonásával jogszerű ítéletet hoztak. Az alperes kiemelte, hogy a felperes a riasztás hiányára alappal nem hivatkozhat, hiszen azt saját maga rendelte el, amelynek késedelmességét a KPM órákkal korábban elrendelt riasztása is alátámasztja.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott az alábbiak szerint.

A Pp. 275. § (2) bekezdése értelmében a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. Ennek alapján a Kúriának azt kellett vizsgálnia, hogy az eljárás bíróságok az ítéletükben foglalt döntésük meghozatala során megsértették-e a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat.

A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra, hogy az alperes eljárása során a három hónapos ügyintézési határidőt túllépte, ezért a fizetési meghagyás joghatás kiváltására nem alkalmas.

A Kúria több ítéletében kifejtette, hogy az eljárási határidő betartása körében mindenképp először azt kell értékelni, hogy az eltelt idő mennyiben érintette az ügyfelet az ügyféli jogok gyakorlásában, elsősorban azon nyilatkozatok alapján, amelyeket az ügyfél a megállapított jogszabálysértés érdemével kapcsolatban tett. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 4. § (1) bekezdésében előírt garanciális szabály szerint az ügyfelet megilleti a tisztességes ügyintézéshez a jogszabályban meghatározott határidőben meghozott döntésekhez való jog. A közigazgatási ügyekben eljáró bíróság a Ket. 111. § (1) bekezdésének rendelkezése alapján a közigazgatási döntést csak akkor helyezheti hatályon kívül és kötelezheti a hatóságot új eljárásra, ha az elkövetett eljárási szabályszegés az ügy érdemére kihat. Az eljárási jogok megsértésének súlyosságát minden esetben az adott körülmények egyedi mérlegelése alapján lehet megállapítani (Mfv.II.10.806/2012/3., Mfv.III.10.017/2014/4.).

A felülvizsgálati kérelemben sérelmezett határidő speciális eljárási ügyintézési határidő, amely nem jogvesztő. Az ügyintézési határidő túllépése az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértésként minősülhet, ha a hatóság a határozat meghozatalára megállapított határidőt túllépi és ezzel az ügyfél részére a jogszerű magatartás fennálltának vagy vele szemben

szankció alkalmazásának törvényi akadályának bizonyítását elnehezíti vagy lehetetlenné teszi.

A perbeli esetben minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy az ügyintézési határidő túllépése az ügy érdemére, a felperes bizonyítási lehetőségére, a bizonyítás nehézségére nem hatott ki, mert ezek miatt a felperes az ügyféli jogai gyakorlásában nem volt korlátozva, a felperes ilyenre sem a közigazgatási eljárás, sem a bírósági eljárás során nem hivatkozott. Következésképpen a közigazgatási eljárás során az ügyintézési határidő túllépése az adott esetben nem minősült az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható eljárási szabálysértésnek.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a Pp. 206. § (1) bekezdés megsértését is állította, ezért a Kúria a jogerős ítéletet e körben is felülvizsgálta.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A Kúria töretlen gyakorlata értelmében (BH 1995.193., BH 1999.44.) a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálattal eredményesen csak akkor támadható, ha a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen vagy iratellenes volt. A felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére, a Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során a bíróságok nyilvánvalóan téves vagy okszerűtlen következtetésekre jutottak-e.

A Pp. 206. § (1) bekezdése megsértésére alapított felülvizsgálati kérelem csak akkor lehet eredményes, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat - azok egybevetése során - nem a maguk összességében értékelte, és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagyis lényeges logikai ellentmondást tartalmaz.

A jogerős ítélet ilyen jellegű fogyatékoságban nem szenved.

Az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a sérült és a tanúk egybehangzó előadásából kiindulva jogszabálysértés nélkül állapították meg a tényállást, figyelembe véve a felperes és a Megyei Jogú Város Önkormányzata között létrejött szerződés tartalmát. A bíróságok okszerűen, logikai ellentmondás nélkül vonták le azt a következtetést, hogy G. V. balesetével kapcsolatosan a felperes felelőssége az Ebtv. 68. § (1)

és (2) bekezdése, a Ptk. 339. § (1) bekezdése, az R. 3.3.1. pont és 3.3.2. pont rendelkezései alapján fennáll és megtérítési kötelezettséggel tartozik az alperes felé.

A Kúria osztotta a jogerős ítéletben kifejtett azon álláspontot, mely szerint a felperes a szerződésben vállalt kötelezettségének nem megfelelően tett eleget, ezért a baleset bekövetkezése miatt a felelőssége fennáll. A munkaügyi bíróság a szükséges bizonyítékok beszerzésével azok okszerű mérlegelésével állapította meg, hogy a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az adott útszakasz tisztán tartása vonatkozásában úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A Kúria utal arra, hogy az Ebtv. 68. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 339. § (1) bekezdése alapján a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a biztonságos gyalogos közlekedés feltételeit síkosításmentesítéssel biztosította. E bizonyítási kötelezettségének a felperes nem tudott eleget tenni, annak pedig az ügy érdemi elbírálása szempontjából nem volt relevanciája - a felperes objektív felelősségére tekintettel -, hogy a riasztást a felperes mikor adta ki és ahhoz képest mikor kezdte meg a síkosításmentesítést.

A bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, a jogerős ítélet nem ellentétes a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltakkal, iratellenesség vagy nyilvánvaló logikai ellentmondás nem volt megállapítható.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperest az alperes felülvizsgálati költségének megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült illetéket a felperes köteles megfizetni az Ebtv. 75/A. §-a szerint, melynek mértékét az 1990. évi CXIII. törvény 50. § (1) bekezdése határozza meg.

Budapest, 2015. február 16.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, dr. Farkas Katalin s.k. előadó bíró, dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelél:

kúriai tisztviselő